

SPORTNI LIST

Izhaja vsak torek popoldne.

Naročnina: četrletno Din 15—, polletno Din 25—, celoletno Din 50—
Naročnina se plačuje vnaprej.

Naslov uredništva in uprave: Ciril Kemperle, Tiskarna „Slovenija“, Ljubljana, Wolfova ul. 1.
Izdajatelj: za S. K. Grafiko Viktor Zorič. Odgovorni urednik Kemperle Ciril, Ljubljana, Gra-
dišče 17/I. — Tiskarna „Slovenija“. Predstavniki A. Kolman, Ljubljana, Celovška c. 61.

Mariborsko sportno slavlje!

Ob otvoritvi mariborskega kopališča. — O plavalnem sportu in njega pogojih.

Govoriti danes, v drugi četrtini dvajsetega stoletja, o sportni propagandi to bi bilo skoroda anahronizem. Vsaj v srednji in zapadni Evropi. Danes mora pač že vsak javni činitelj samo registrirati pojav, voditi računa o gibanju, ki se mu je vdala in posvetila moderna mladina z vsem srcem, in ki ga mora javnost samo usmeriti v prave kanale, da ne zaide s svoje zdrave osnove.

Mogočen val sportnega gibanja, ki je v zadnjih desetletjih zajel v naprednih deželah malone vso mlado generacijo, je s svojimi zadnjimi izrastki pripljuskal tudi do naše slovenske domovine. Razmeroma pozno je prišlo to gibanje do nas — ne po naši krivdi — in smo ga sprejeli in doumeli, kakor smo vedeli in znali, kakor smo mogli.

Razvoj je šel svojo pot, nekaj let začetniškega, često diletantskega dela je za nami. Domišljamo si celo, da imamo že nekaj tradicije, vendar bi se pri bližjem opazovanju izkazalo, da nismo prišli še mnogo preko osnovnih početkov.

Toda baza je ustvarjena, in če so temelji dobri, bo stavba stala. Samo graditi je treba naprej. Delamo v mnogih sportnih panogah in smelo lahko trdimo, da korakamo navzgor. Počasi sicer, pa vendar!

Plavalni sport ni od včeraj. Že po svoji naravi je ta sportna panoga prastara, najbrže sega s svojimi početki v tiste davnine, ko se je človeški rod pojavil na zemeljski obli. In morda ni presmela trditev, da je plavanje med primitivnimi ljudstvi mnogo bolj razvito nego v središčih hvalešane civilizacije. Šele v najnovejših časih se je med civiliziranimi narodi začelo uveljavljati geslo: vsakdo znaj plavati! In zdaj smo sredi najresnejšega dela, da se to geslo ostvari.

Stremljenjem za ekstenzivno gojitev sporta nudi plavalni sport najhvaležnejše polje. Skoro bi se lahko reklo, da ima človek za udejstvovanje v tem sportu toliko prilik in sredstev na razpolago, kolikor jih ima za gojitev klasičnih atletskih disciplin: tekov, metov, skokov. Če le količkaj poznamo našo slovensko zemljo, opazimo, da so si v njej urezale svoja korita deroče reke, da se vijajo med sočnimi travniki in skrbno obdelanimi polji krotki potoki z neštevalnimi tolmuni; sama nebeška prelest je razlila svojo krasoto v naša divna jezera; a od devinskih skal pa tja dolj skoro do Porečine čuva žilav rod dedščino davnih pokolenj naš sinji Jadran, ki s tajinstvenim šepetom iz dneva v dan prisega zvestobo naši prekrasni zemlji. Glej, povsod neskončno mnogo prilik za prekorno gojitev najidealnejšega, najnaravnostnejšega sporta.

Sport je v svojem bistvu eminentno borben. Saj mu prav moment borbe nudi vso privlačnost in mu daje vso draž. Toda v sportu je važen tudi drug njegov sestavni del: zabava; obema se pridružuje kot enakovreden faktor zdravstveno-higienski moment.

Plavalni sport je taka sportna panoga, ki vsebuje vse te tri važne činitelje. Dočim se izraža in izživlja

borbeni faktor zlasti v vrhunskih tekmovanjih, je zabavni faktor predvsem odločilen za popularnost te sportne veje med najširšimi plastmi ljudstva; tako eni kot drugi čutijo blagodejne posledice v zdravstveno-higienskem pogledu.

Vsaka doba v razvoju človeštva ima svoje značilnosti v pogledu nazorov o materialnih in duševnih pogojih za prosperiteto človeštva. Kolika razlika med sedanjimi nazori o telesni kulturi in tozadavnim kriterijem srednjega veka, ki se je opiral sami pomisli na razgaljenje človeškega telesa. Pravi sportnik mora le s trpko bridkostjo ugotoviti, da se nam je še dandanašnji boriti z izvestnimi predsodki, ki s svojimi koreninami segajo v srednjeveško mentaliteto.

Kakor na marsikaterem polju človeške udejstvovanja in duševnega ali materialnega izživljanja, moramo tudi v sportu seči daleč nazaj v anti-

ko, če hočemo najti krepko pobudo za svoja stremjenja. Rafinirana duševnost klasičnega helenizma je ustvarila ideal svojega človeka z geslom (Καὶ οὐ κέρδος) καὶ οὐ λογισμός: lep bodi človek po svoji zunanosti in plemenit v svoji duši.

Plavalni sport nudi vse pogoje, da ta ideal dosežemo, ali da se mu vsaj približamo. Na telesni razvoj vplivajo napori pri gojitvi sporta, nanj učinkujejo blagodejno solnčni žarki in plasti čistega zraka nad vodo, ki imajo dostop do vsega telesa. Plemenitost značaja se krepi v vrhunskih tekmovanjih, ki se bolj kot v katerikoli drugi sportni panogi izvajajo po načelih viteštva in v znamenju tovarištva.

Imamo mnogo prilik za gojitev našega sporta, ker je naša zemlja preprežena z rekami in potoki, ker so po njej posejana jezera, ker jo namaka slana morska voda. Ali, ne

bi držali koraka z napredkom, če bi se zadovoljili samo s tem, kar nam nudi naroda tako radodarno in v tolikem razkošnem obilju. Vsaj malo primitivne udobnosti si želi moderni človek in si jo ustvarja po svojem najboljšem znanju.

Mariborska občina se je izkazala z nadvse hvalevredno iniciativo. — Ustvarila je moderno kopališče in s tem pokazala toliko umevanja za razvoj dogodkov, za duh sodobja, kolikor ga niso zmogla vsa druga mesta skupaj, mogočnejša in bogatejša, v naši lepi in prostrani domovini.

Otvoritev tega hrama telesne kulture bodi svečan praznik za našo sportno srenjo. In naši sportniki naj ne zamudijo prilike, da ne bi izrekli primerne zahvale in vsega priznanja možem v vodstvu mariborske občine, ki so nam poklonili ta lepi praznik. O. I. C.

Pred razmahom vodnih sportov v Sloveniji

Sport v ameriških šolah.

O upravičenosti modernega sportnega pokreta ni treba več izgubljeni besedi. Velerazmah ameriškega gospodarstva je gotovo v prvi vrsti pripisati tisočem in tisočem jeklenoživčnih pionirjev, ki z nezlomljivimi energijami drve za svojimi poslovnimi cilji in ostvarjajo tudi najsmelejše zasnove. Ti pionirji pa izhajajo, kakor znano, iz ameriških šol, kjer je sportu in sportni okrepitevi telesa in s tem duha pridržano poglavitno mesto.

Prve posledice sporta v Sloveniji.

Sportni pokret je po vojni prodril tudi v Slovenijo. Čeprav se pri nas ne more govoriti o kakšni sportni sistematiki in čeprav se ta pokret pri nas ne pojavlja v vseh njegovih oblikah, je vendar opaziti, da je imel naš sport na našo mladino že dokaj jak upliv in da se to kaže tudi v telesni konstituciji našega podmladka. Ko so lani otvorili plavalno kopališče SK Ilirije in ko se je tankaj zbirala s sportom očvrščena mladina, je šel po Ljubljani glas: »Kdo bi si mislil, da je naš podmladek tako krasno izraščeno? Koliko harmonično razvitih teles, kakšne idealne oblike pri naših mladeničih in dekletih!«

Zdravniki o evgeniki našega rodu.

Ta ugotovitev je povsem točna. V poučenih slovenskih zdravniških krogih je že dognano spoznanje, da je treba slovenskemu sportu odmeriti v procesu zdravstvene regeneracije in pri vseh evgeničnih prizadevanjih najodličnejše mesto. Krasna je perspektiva bodočnosti, ki nam obljubljuje našo zemljo z novimi, zdravejšimi in telesno harmonično razvitimi pomladki in pokolenji. Dolej smo veljali Slovenci za mrk narod brez finih potez in brez elegancije. To se je po vojni temeljito izpremenilo. Glavna zasluga gre sportu.

Pomen vodnih sportov.

Še do nedavnega je bila glavna sportna panoga, ki se mu je posvečala naša omladina, nogomet. Nismo nasprotniki nogometa, ali priznati moramo, da so drugi sporti prikladnejši in da jim gre prvenstvo. Sem-

kaj spadajo v prvi vrsti vodni sporti. Pod vodnimi sporti razumemo predvsem kovanje, plavanje, waterpolo-igro, čolnarenje po rekah in jezerih ter razne luksuzne igre po jezerskih in morskih kopališčih, z motornimi čolni, jahtami itd. Vodni sporti so torej raznoliki in se jim more posvetiti mlado in staro. Časi, ko so se ljudje kopali nekajkrat na leto, so za nami. Sedaj spada k zdravstvenemu rekvizitu že vsakega človeka, da se koplje redno tedensko in po možnosti vsak dan. Zlasti velja to za pomladne, poletne in jesenske mesece. Človeško telo zaživi v vodi in zraku in pod žgočim solncem popolnoma novo, prenovljeno življenje.

LSK, SKI, ASKP.

Kakšni so izgledi vodnih sportov v Sloveniji? Kakšen je njihov pomen za zdravstveni napredek in telesno izpopolnitev našega rodu, smo že omenili. Glede pogojev pa je treba reči, da tvorijo reke Slovenije, naša jezera in pa mladostno organizatorno delo naših sportnih klubov ter razumevanje samoupravnih in državnih oblastev najidealnejše torišče za te sporte. Predznanilec vodno-sportnega pokreta v Sloveniji je pač bil »Ljubljanski sportni klub«. Že pred svetovno vojno si je omislil idealno ležeče zemljišče ob Ljubljani in si postavil za tedanje čase uprav luksuzno urejeni kopalni dom z garažami za čolne. V bližini tega delno ekskluzivnega kopališča se je neposredno po končani vojni osredotočilo kopalno rajanje ljubljanske mladine in so si posamezni klubi poiskali svoje plavalne prostore. V prvih letih po ujedinenju je plavalni sport imel v Iliriji, neposredno nato pa v SK Primorju svojega glavnega pobornika in propagatorja. Komu niso še v spominu tiste solnčne plavalne tekme in borbe na Ljubljani in na Bledu? In potem ekskurzije ljubljanskih plavačev v Novo mesto, Celje, Maribor, Ptuj itd.!

Preosnova sporta v vzgajanje volje in značaja.

Skoro vse zadnje desetletje je minulo le delno v zadovoljivi obliki

in vodni sporti se vendarle niso mogli razviti tako, kakor bi bilo želeli. Pač ni dvoma, da se je veliko več mladine kopalno kakor pred vojno in da je naraslo veselje do vode, do kopanja, do solca, do zraka. Novo in neprecenljivo pobudo pa je dala šele širokostasnovana akcija bogatih članov SK Ilirije, ki so lani otvorili v Ljubljani velemoderno kopališče. To je naprava, ki bi mogla dičiti vsako velemesto. Vsekakor gre Ljubljani v tem pogledu prvenstvo v naši državi. Naše mesto je pridobilo s tem kopališčem tudi v tujsko-prometnem pogledu. Kopališče SK Ilirije spada med najznamenitejše stavbe naše Bele Ljubljane. Lani prvič v Ljubljani izvedeno državno prvenstvo v plavalnih sportih je napravilo na vse gledalce kaj mogočen in estetičen dojem. Ne vidiš vsak dan tolike mladine in tolikšnih energij, tako krasnih dvobojev, toli lepih teles in toli čilega hrepenenja po zmagi, uveljavitvi, po borbi! Ljubljana bo odslej pozorišče stalnih plavalnih tekmovanj. Morda že letos dobimo že mednarodne prireditve s sodelovanjem dobrih mednarodnih plavačev. Na teh prireditvah bo naša mladina črpala novih pobud. Iz plavalnega igračkovanja bo našla pot k sistematičnemu plavalnemu sportu, od veselja in osebnega zadovoljstva k vztrajnemu vežbanju lastnih energij, volje in hotenja, kar bo vse prišlo prav v kasnejši borbi za poslovno in stanovsko uveljavitvijo.

Naprednost mariborske občine.

Ne motimo se, ako pripisujemo velikopotezno akcijo mariborske občine, ki bo prihodnje nedeljo otvorila moderno kopališče, uplivu in primeru ljubljanske Ilirije. Maribor dobi s tem napravo, ki bo za njeno mladino vir zdravja in arena mladih borbenih energij. Mariborska občina hoče veljati za napredno, moderno mesto in dokazuje, da so ji socialna, zdravstvena in sportno-higienska stremjenja najmanj tako draga, kakor snažne ceste, dobre kanalizacije itd.

Kaj pa ostale mestne občine?

Primeru mariborske občine in Ljubljane bodo morala slediti ostala

slovenska mesta. To velja zlasti za vse kraje z večjim številom meščanskih in srednješolskih zavodov ter sploh za mesta, kjer je veliko mladine.

Slovenija središče vodnih sportov.

Ker moramo računati s tem, da bomo Slovenci tudi na tem področju nekaj časa prednjačili pred ostalimi mesti v naši državi, je gotovo, da bodo prišle te kopalne naprave do primerne izraza v plavalnih rezultatih in uspehih naših domačih plavčev v tekmah za državno prvenstvo in morda tudi v mednarodnih dvobojih. Že na lanskem tekmovanju za državno prvenstvo v Ljubljani je bilo očitno, da razpolagamo z dobrimi plavci, da pa jim manjka treninga in sistematike. S kopalnicami bodo vodni sporti prešli v višjo fazo, v obliko, kjer ne gre za igračkane in za osebno radost in zadovoljstvo, marveč za telesno vzgojo, za razvoj energij telesa in duha potom sistematičnega treninga in vežbanja. — Sport postane vzgoja v najplemenitejšem zmislu besede.

Vodna turistika.

Slovenija je bogata na rekah. S tem je dana neposredna možnost, da se pri nas razvije vodna turistika, čolnarenje z zložljivimi čolni, ki je zelo razvito v drugih državah, zlasti v severni Ameriki. Sava in njeni pritoki, Drava itd. so povsod plovne in nudijo sportniku brezbroj krajinskih lepote in užitkov. S tem v zvezi bo treba gojiti taborenje ob vodah in gozdovništvo.

Dolžnosti banovine in samouprav.

Da bodo naši klubi storili svojo dolžnost v polni meri, kdo bi dvomil. Za to jamčijo njihovi medsebojni stiki ljubezni in povsem upravičene medsebojne konkurence. Sedaj gre za to, da tudi naši samoupravni in državni

organi razumejo klic časa in globoke zdravstvene in moralne potrebe našega pokolenja. Iz profilakse in iz bolnic preidemo k negovanju zdravja, od boleznin in od nevarnosti obolenja k moči in k energiji. Naše zdravstvo naj ne bo zdravstvo bolnih, marveč skrb in delo na izpopolnitvi in na izgraditvi zdrave in energične mladine. Čim več zdravja bomo razširili po Sloveniji, tem manj bo treba bolnic in zdravljenja. Zato je samo ob sebi umevno, da pristojni pri razvoju vodnih sportov v Sloveniji samoupravnim organom in državnim oblastvom velika beseda. Najmanj, kar je nujno potrebno, je anketa, ki jo naj skliče banovinska oblast o tem, kaj storiti in na kakšen način morejo oblastva in samouprave sodelovati pri razvoju vodnih sportov v Sloveniji. Kakor smatramo analfabetizem za znak zaostalosti, tako bi si morala oblastva zastaviti nalogo, kako v najkrajšem času odpraviti med prebivalstvom dokaj razširjeno neznanje plavanja. Vsekakor bi moralo spadati k šolski obveznosti tudi to, da se vsak otrok in vsak učenec nauči plavanja. Na anketi naj se nadalje reasumira tudi podroben program materialnih prispevkov banovine in samouprav, kakor tudi program o sodelovanju zdravstvenih in šolskih krogov pri razširjenju in pospeševanju raznovrstnih sportov.

Etika sporta.

Predvsem pa je treba za vodne sporte zainteresirati vzgojitelje in jih opozoriti na neprecenljive možnosti etične orientacije naše omladine potom globljih prvin sportnega udejstvovanja. Tudi med nami mora izginiti pavšalno tolmačenje sporta, ki vidi v njem samo luksuz in potrato časa, ne pa sistematičnega oblikovanja in nege zdravja, energije, plemenitega tekmovanja in samovzgoje.

I. K.

Podatki o kopalnicu na Mariborskem otoku

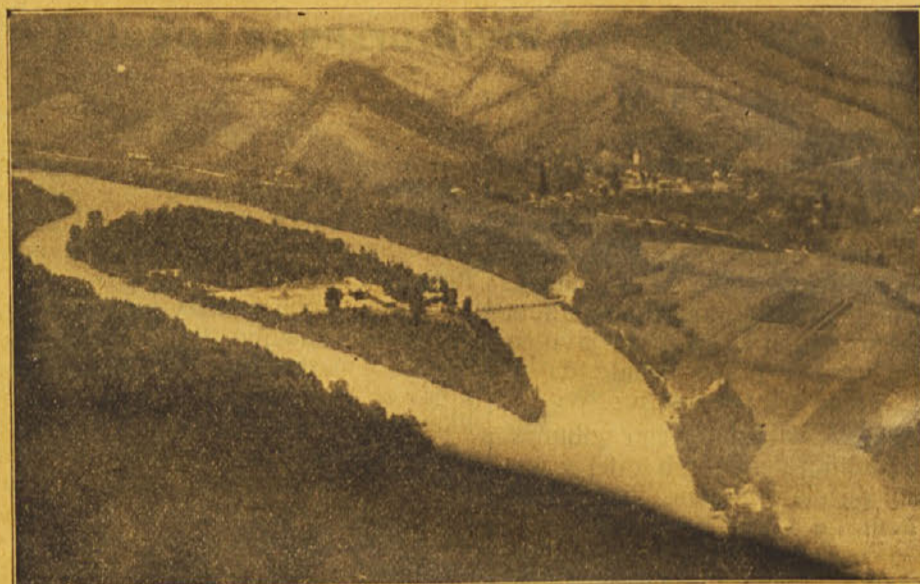
Največji nedostatek mesta Maribora, ki ga radi imenujejo tudi »Štajerski Meran«, je bilo popolno pomanjkanje primernih kopalnic. Drava je vsled svoje mrzle in poleti kalne vode neprimerna, poleg tega je močno deroča in nima v okolici mesta nobenega zaliva, ki bi bil za kopalnico primeren. Druge, za kopanje v pošteev prihajajoče vode pa so vse veliko preveč oddaljene. Za to je bila zgradba primerne kopalnice že pred vojno predmet dnevnih razgovorov in časopisnih polemik. Preko raznih predlogov pa se ni prišlo.

Po vojni se je začelo leta 1927 resno razmišljati o zgradbi kopalnice. Izvršili so se prvi generalni projekti za kopalnico na Schmiedererjevem posestvu ob

odvišnega materiala. Za elektrarno samo pa se ne bo nikoli uporabljala, ker bo ta stala na skrajni zapadni točki otoka. Kopalnica je zavarovano pred vsemi visokimi vodami in poskrbljeno je, da tudi najvišja do sedaj znana katastrofalna visoka voda ne bo mogla napraviti škode.

V kopalnici samem lahko razločujemo v glavnem pet delov in sicer:

- 1.) Naprave za kopanje (vodne in solčne kopeli),
- 2.) visoke zgradbe (restavracija, kabine),
- 3.) naprave za čiščenje vode (čistilnik in filter),
- 4.) igrišča in
- 5.) park (zračne kopeli).

Novo kopalnico na Mariborskem otoku. (Slika je posneta iz letala..)

Dravi tik nad mestom. Kraj sam je bil po svoji bližini primeren, po svojih terenskih prilikah pa za tako napravo izredno neugoden. Razpoložljivi prostor za solčne kopeli, sprehajališča, igrišča itd. je bil popolnoma nezadosten. Zgradba moderne kopalnice, ki mora nuditi kopalcem ne le vodo, temveč tudi čist zrak, absolutni mir, igrišča, sprehajališča itd. bi bila na navedenem mestu nemogoča.

Tik pred nakupom Schmiedererjevega posestva se je mestni občini nudila prilika, da kupi Felberjev, danes Mariborski otok, katerega posest je za mestno občino izredno važna vsled projektirane zgradbe nove elektrarne. Nakup se je izvršil in kmalu je sledil tudi sklep, da se na vzhodni polovici otoka, ki za elektrarno ne pride v poštev, zgradi novo kopalnico. Mestni občinski svet je uvidel važnost zgradbe in je za to sklenil razpisati javni idejni natečaj. Program za ta natečaj je sestavil mestni gradbeni urad. Od nagrajenih načrtov ni bil nobeden primeren za izvršitev. Zato je bil na podlagi nagrajenih izdelan definitivni načrt (ing. Baran in gradb. ofic. Bezljaj), po katerem je bilo kopalnico zgrajeno.

Proti zgradbi kopalnice na otoku je bilo mnogo pomislekov vsled baje prevelike oddaljenosti od mesta. Kakor že omenjeno, mora nuditi moderno kopalnico ne le kopeli, temveč tudi čisti zrak, sport itd. Na to pa so nasprotniki kopalnice na otoku pozabili. V okolici mesta je brezdvomno dovolj drugih prostorov, ki so primerni za zgradbo kopalnice, toda nobeden izmed teh ni bližji od Mariborskega otoka. Najlepši izmed vseh pa je brezdvomno otok, čemur bo pritrtil vsak, ki je prostore preštudiral. To je najbolj videti na izvršenem kopalnicu samem. Kopalnica leži v zatišju, zavarovanem pred vetrovi, nedostopno šumu mesta in ropotu vozov in železnice, od vseh strani obdano od zelenega gozda s Pohorjem v ozadju. Zrak je popolnoma čist in vsled lege na otoku jako prijeten. V kopalnicu ni nikakega sledu o bližini mesta in sploh naselbin, dasi znaša oddaljenost od Glavnega trga samo 2.500 metrov.

Od celega otoka, ki meri okroglo 100.000 m², spada približno polovica k kopalnicu, dočim bo druga polovica služila kot naravni park, dokler se ne zgradi nova elektrarna. Po zgradbi elektrarne bo treba zapadno polovico na novo zasaditi in urediti, ker bo med gradnjo elektrarne služila za nasipanje

Glede naprav za kopanje je že splošno znano, da imamo tri bazene. Največji v izmeri 1.50 m² je določen za plavače in vse sportne prireditve. Širok je 30 in dolg 50 m. Najmanjša globočina je 1.50 m, največja pri skakalnem stolpu pa 4.50 m. Pri bazenu bo 8 startnih kamnov za 8 tekmovalnih prog. Skakalni stolp omogoča skoke v vodo z višine 3, 5 in 10 metrov. Okoli celega bazena je na robu polica v globočini 1.30 m, tako da more vsak plavač pri kraju stati.

Bazen za neplavače meri 500 m² ter ima globočino 0.80 do 1.50. V kolikor je nad 1.30 m globok, ima na kraju polico kot bazen za plavače. Bazen za otroke ima površino 250 m² in globočino vode 15 do 50 cm.

Med bazeni kakor tudi okoli bazenov je izvršen betonski tlak v širini 10 m. Skupna površina tega tlaka znaša okoli 4.000 m². Tlak visi deloma od bazenov proč, deloma proti bazenom. Kjer visi tlak proti bazenom, je ob robu bazena izvršeno plitvo korito, v katerem se vsa voda, ki bi odtekala s tlaka, nabira in odteka v kanale. Tako je izključeno, da bi deževnica eventualne smeti s tlaka odplavila v bazene.

Bazeni in tlak okoli bazenov so ločeni od vseh ostalih delov kopalnice z mrežasto ograjo. Ta ograja je začasna in se bo nadomestila z živo mejo. Dostop k bazenom in na tlak je mogoč samo preko čistilnih korit z vodo, tako da je izključeno, da bi kdo na nogah prinesel pesek ali drugo nesnago na tlak oziroma v bazene. Takih čistilnih korit je 5 in se nahaja pri vsakem tudi prha. Voda v teh koritih je popolnoma ločena od bazenov in odteka v Dravo. Po otvoritvi bodo v ograjo montirani še posebni prehodi, ki bodo omogočali prehod samo v eni smeri, to je od bazenov oziroma tlaka na netlakovani del, ne pa tudi obratno. Tlak okoli bazenov bo vsled tega vedno čist in tudi voda se ne bo preveč onesnažila. Del restavracijskih prostorov bo tudi v tlakovanem delu kopalnice, tako da bo za udobnost kopalcev najbolj preskrbljeno.

Solčna in ob enem peščena kopel, se nahaja med bazeni in južnim roka-

Celodnevni spored otvoritve kopalnice bo spremljala godba, ki jo bo proizvajala tukajšnja podružnica RADIO-LJUBLJANA na najmodernejši ojačevalni napravi z elektrodinamičnim zvočnikom, kot se rabijo pri zvočnih filmih.

Pred nakupom si oglejte

PUCH
kolesa

novi modeli za šport in dirko. — Ugodne cene in tudi na obroke pri tvrdhi

Ing. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Program sportnega dela slavnosti

I. del; pričetek ob 11.30.

1. gospodje 50 m prosto,
2. dame 50 m prosto,
3. dame 100 m prsno,
4. gospodje 100 m hrbtno
5. skoki (6 poljubnih) s 3-meterske deske in s stolpa 5 m in 10 m.

II. del; pričetek ob 15.

1. gospodje 4×50 m prosto,
2. dame 3×50 m predpisano (prsno, hrbtno, prosto),
3. gospodje 50 m prosto (samo za mariborske plavače),
4. dame 50 m prosto (samo za mariborske plavalke),
5. produkcije skokov mariborskih skakačev.
6. water-polo Ilirija : Primorje.

Upoštevač zgodnji termin v sezoni, je seveda skoro nemogoče napisati komentar k temu programu. Gotovo je le toliko, da si bodo v najhujši konkurenci Vilfan (Primorje), Jenko, Turnšek, Žirovnik (Ilirija). Računati je, da bo zboljššan slovenski rekord na 50 m. V damskih disciplinah sta najmočnejši plavalke Jenko in Wohlfart (Ilirija), ki bosta imeli v svojih klubskih tovarišicah močno konkurenco.

Water-polo tekma.

Borba z žogo se bo vršila popoldne ob 15. uri. Vzbudila bo gotovo mnogo zanimanja, saj je prva tekma te vrste, ki se bo odigrala na mariborskem »terenu«. Način igre je na moč podoben nogometu (na kopnem) s to razliko, da igra samo po sedem igračev in da traja igra 2 krat 7 minut, čas je seveda odvisen od napora tekmovanja.

Pri današnji tekmi se bosta pomerila stara ljubljanska rivala. Moštvi sta dobro vigrani in je težko delati prognozo o izidu borbe. Ilirija ima nekoliko prednosti v tem, da tvorijo moštvo predvsem starejši, torej rutiniranejši plavači, dočim je sestavljeno moštvo prvaka od mlajših, toda hitrih plavačev.

Borbo bo najbrže odločila odločnost pred golom in preciznost v streljanju. Od strelcev je imenovati predvsem centerhalfo Kolarja (Primorje) in krilo Severja (Ilirija). V голу Primorja bo najbrže nastopil znani nogometni vratar Jančigaj, ki je že lani o priliki prvenstva s svojo odlično igro ohranil Primorju dolgoletno prvenstvo v water-polu.

Za sodnika je sporazumno določen g. S. Sancin.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Cenikl franko. Prodaja na obroke.

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4

vom Drave, samo za solnčenje pa bodo imeli kopalci na razpolago razne prostore na vzhodni polovici otoka, ki si jih bodo poiskali in izbrali sami. V lastnem interesu kopalcev bo, da ne bodo metali odpadke po tleh, temveč le v za to določene koše event. v Dravo. Na razpolago bo tudi zadostno število higijeničnih pljuvalnikov.

Ker bo otvoritev združena z veselico ter je vsled namena veselice potrebno, da meji veselični prostor neposredno na kopaljšče, bodo imeli kopalci prvi dan, torej samo 15. t. m., na razpolago samo tlakovani del kopaljšča, dočim bodo veselični prostori na obeh straneh tlakovanega dela popolnoma ločeni od kopaljšča in prehodi preko čistilnih korit izvzemši k kabinam zaprti.

Poslopje za kabine je enonadstropno, istotako zidani srednji upravni del za restavracijo. Kabine in omarice so deloma ločene po spolih in sicer je levi t. j. vzhodni trakt kabin in omaric določen za moške, desni ali zapadni del pa v pritličju za rodbine in v I. nadstropju za ženske. Pri obeh izhodih iz kabinških poslopj v kopaljšče je primerno število klosetov na splakovanje, pri moškem oddelku tudi pisoar. V kabinškem poslopju se nahaja tudi soba za prvo pomoč in prostor za brivca oziroma frizerja. Na razpolago je v obeh traktih skupno 120 kabin in 598 omaric. V vsaki omarici je 5 kljuk za obesanje obleke, v vsaki kabini 8. Ker bo brezdvomno uporabljalo eno omarico oziroma kabino na enkrat več oseb, se ni bati, da bi zmanjkalo prostora. V srednjem zidanem delu poslopja bo na desni strani vhoda izdaja ključev in perila, vsi ostali deli zidanega poslopja pa spadajo k restavraciji. Pri vhodu v oba kabinška trakta so v posebnem prostoru čistilne prhe, vsaka zase separirana, brezplačno uporabne za vse kopalce. Namenjene so onim, ki pridejo v kopaljšče od dela umazani, in ki bi se žele umiti se pod prhami pri čistilnih koritih.

Restavracijski prostori, v kolikor se nahajajo v poslopju, so vsi brez oziroma v I. nadstropju. Dostopni so po posebnih stopniščih z vhodi levo in desno

od vhoda v kopaljšče. Ti restavracijski prostori so namenjeni in dostopni samo za nekopalce. K tem prostorom spada tudi tribuna, od katere je krasen pogled na celotno kopaljšče s Pohorjem v ozadju.

Obiskovalcem otoka bo na razpolago javna telefonska govorilnica proti pristojbini 1 Din., in sicer v pritličju upravnega poslopja v prostoru, kjer bo izdaja perila in ključev. Pozneje se bo napravila govorilnica direktno v kopaljšču, oziroma druga na tribuni. Obis-

kovalcem otoka bo torej na razpolago cela zapadna polovica otoka, restavracijski prostor pred kopaljščem in tribuna. Na tribuni se bo sedelo pri gostilniških mizah.

Nad zidanim delom poslopja je na strehi železobetonski rezervar vsebine cca 72 m³, in površine cca 36 m², ostali del vseh streh v izmeri okoli 1.200 m² pa je krit s pločevino. Ta pločevinasta streha bo služila za ogrevanje vode.

(Iz poročila g. ing. Berana.)

Vodni spor: v Mariboru

Ko se otvarja na Mariborskem otoku moderno kopaljšče, ki pomeni novo ero razvoja vodnega sporta v našem mestu, je gotovo na mestu, da se ozremo nazaj ter pogledamo, kako je s tem bilo pri nas do sedaj.

Premalo čista, deroča in hladna Drava, ki teče skozi Maribor, ni bila nikoli prikladna za populariziranje idealnega vodnega sporta. Radi tega ne najdemo ob njenih obalah velikopoteznih kopaljščnih naprav. Pač pa je bilo pri Mariborčanih vedno dovolj razpoloženja, da bi prebili v poletnih mesecih svoj prosti čas ob hladni obali. Vkljub temu se vse do poslednjega časa ni pojavila izrazita podjetnost. Sicer je bilo ob Dravi nekaj kopaljšč, kakor Stern, Kristian, Käfer, Kotra (v Studencih) ter kopaljščna taborišča na prostem v Melju, ob Schmiedererjevem posestvu, v Bistrici in Fali nad Mariborom, vendar so vsa ta kopaljšča bila in so deloma še zdaj predvsem le solnčna kopaljšča za ožje kroge — plavanju in drugim vodnim sportom služijo le v zelo omejenem obsegu. Malo je starišev, ki sploh puščajo deco v valove Drave, da se tam priučijo plavanju, malo je takih, ki jim struga Drave zadošča v njihovi želji po čisti vodi, zraku in toplem solncu. Še najbolj je ustrezalo tozadevnim neobhodnim potrebam bivše v občinski upravi se nahajajoče Käferjevo kopaljšče, s prhami, prostorom za solnčenje itd.

V vsem obiležju se pa sportno udejstvovanje Mariborčanov vključuje ponov-

nim poskusom ni moglo razživeti. Zanimanje za vodni sport je sicer hitro naraščalo, uvidevala se je potreba po tem sportu, novi pokret — k vodi — je kazal v raznih oblikah svoje hotenje po vidnejšem, bujnejšem udejstvovanju. Tekmovanja v plavanju, s čolni, celo bakljade na Dravi, vse to je pričalo o vedno bolj rastočem zanimanju med širšimi sloji za osvežilne dobrrote in lepote, ki jih lahko nudijo voda, zrak in solnce. Nemalo zaslug za idejno in praktično širjenje vodnega pokreta med nami pripada tukajšnjim sportnim klubom, ki so organizirali plavače ter se s svojim članstvom udeleževali lokalnih in drugih tekmovanj, predvsem pa navajali članstvo h gojitvi vodnih sportov.

V predvojni dobi se je mladina učila plavati v tedaj še dokaj čisti vodi Drave (industrije je bilo ob Dravi tedaj mnogo manj) v Käferjevem kopaljšču pod zaslužnim vodstvom znanih članov družine vodnega mojstra Cirer, deloma pa iz lastnega nagiba v Kristianovem kopaljšču. Dijaštvo je seveda prednjačilo. Tekmovalne ambicije tedaj pa še niso bile tako razvite, kot v povojni dobi, celo zmisel za higijeno in telesno vzgojno važnost vodnega sporta ni bil tako izrazit kot dandanes. Neugodne lastnosti rečne vode same in pomanjkljivo poznavanje važnosti vodnega sporta so tudi pripomogle, da ni v predvojni dobi prišel Maribor do modernega udobnega kopaljšča.

Temeljito pa se je slika spremenila

po prevratu. Vseplošni ogromni razmah sporta po vsem svetu je ugodno odjeknil tudi v Mariboru. Ustanovila so se razna sportna društva, ki seveda nikakor niso mogla prezreti vodno-sportnega vprašanja, čeprav so se tukaj znašli v skoro brezupnih razmerah. Polet mladine in sportnih organizacij z rastočo medsebojno konkurenco pa je vsemu odpomogel. Tako se je ob mnogih prilikah poskušalo demonstrirati pozitivno prizadevanje z udeležbo posameznih članov klubov na raznih tekmovanjih. I. SSK »Maribor« je že 1921. leta uspešno konkuriral na Bledu (Bergant III. na 1500 m), 1923. in 24. pa v Ljubljani (Bergant III. v skokih juniorjev in 1924 III. v skokih seniorjev). Prvotako je poskušal SK Rapid si vzgojiti čim več članstva za vodno sportno konkurenco. Razna tekmovanja v plavanju in s čolni (po Dravi celo do Ptuja in Beograda) so povdarjala pestrost in širila zanimanje za vodni sport. Na Dravi je stalno naraščalo vrvenje, zgoraj omenjene okolnosti pa niso omogočale številnim interesentom pravega treninga. Tako so se stavljele vsakemu napredku skoro nepremostljive ovire nasproti, kar pa vztrajnim sportnikom ni moglo vzeti čvrste volje, nasprotno, življenje ob Dravi je od poletja do poletja rastlo. Leti 1928. in 1929. sta celo izkazala izredno in rekordno dinamiko »sportnikov z Drave«. I. SSK Maribor, SK Rapid in SK Železničar zaznamujejo zelo uspele prireditve ob Dravi in posečanje kopaljšča po meščanstvu je doseglo višek.

Nezadostne in neprimerne naprave za pospeševanje higijene in za procvit telesne kulture, naraščajoče potrebe meščanstva po moderni, higijenični vodno-sportni napravi so končno vzdramile mestno občino, da se odzove klicu naroda, klicu po ustvaritvi pogojev za okrepitev zdravja v narodu. Mestna občina se je odločila za velevažen socialno-političen korak. Na dan otvoritve krasnega kopaljšča gre mestni občini vse priznanje; današnji praznik življenja ji daje najlepše izpričevalo.

Radovan Šepec.

RESTAVRACIJA

SLON

LJUBLJANA

Shajališče
vseh domačih
in tujih
sportnikov!

Izborna
kuhinja!
Izbrana vina
Zmerne cene!

RADIO

LJUBLJANA

podružnica

MARIBOR

Spremlja celodnevni slavnostni spored otvoritve na najmodernejši radio-ojačevalni napravi.

Proizvaja cel dan svetovni glasbeni program in cikel slovenskih narodnih pesmi.

KAVARNA ASTORIA

MARIBOR
GRAJSKI TRG

se priporoča vsem
sportašem.

Shajališče
vseh
sportnikov!

Gradbena dela na
Mariborskem otoku
je izvršila firma

Inž. arh. Jelenec & inž. Šlajmer
gradbeno podjetje in tehnična pisarna družba z o. z.
Maribor, Veitrijska ul. 30. Telefon 22-12

KANC M., MARIBOR
FOTOMATERIJAL
se priporoča sportnikom!

Kopalne obleke
Kopalne čepice
Kopalni čevlji
Waterpolo žoge
Solnčniki

v največji izbiri pri

KORMANN
Maribor

Bengerove

pristnobarvne in čisto volnene damske
obleke v vseh barvah — Kopalni plašči,
kopalne brisače in kopalne čepice —
Gumijevi in platneni kopalni čevlji za
gospode, dame in otroke — Kopalne
obleke in hlačke za gospode.

VELETRGOVINA

H. J. TURAD

MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 7

Cenj. občinstvu, zlasti sportašem in kopalcem
se priporoča

restavrater Grajske kleti
MAJDIČ JOSIP

ki je z današnjim dnevom
prevzel restavracijo

mestnega kopališča na
„Mariborskem otoku“

Cene jako zmerne.
Strokovna, prvovrstna postrežba.
Izbira bogata.

Tscheligovo pivo in prvovrstna
štajerska vina.